

NAČRT ZA RAVNANJE Z RAZISKOVALNIMI PODATKI

OBRAZEC ARIS

Ta obrazec je namenjen pripravi načrta za ravnanje z raziskovalnimi podatki (NRRP) za raziskovalne projekte, ki jih (so)financira Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije (ARIS), kot je določeno v 4. členu [Uredbe o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela v skladu z načeli odprte znanosti](#) (Uradni list RS, št. 59/23).

Raziskovalni podatki so opredeljeni kot zapisi o dejstvih (številčni podatki, besedilni, zvočni in slikovni zapisi), ki predstavljajo osnovno podlago za znanstveno raziskovanje in ki v okviru znanstvene skupnosti veljajo kot ustrezno sredstvo za preverjanje veljavnosti raziskovalnih spoznanj.

Prosimo vas, da izpolnite spodnji obrazec NRRP in ga posredujete ARIS **najkasneje v šestih mesecih od začetka izvajanja raziskovalnega projekta**. Priporočljivo je, da NRRP med izvajanjem raziskovalnega projekta po potrebi redno pregledujete in posodabljate. V primeru sprememb posodobljen NRRP priložite vmesnemu in zaključnem poročilu o rezultatih raziskovalnega projekta.

Pregled vsebine NRRP:

0. Splošne informacije
1. Povzetek in opis raziskovalnih podatkov
2. Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov
3. Zagotovitev podatkov na način FAIR
 - 3.1 Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)
 - 3.2 Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)
 - 3.3 Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)
 - 3.4 Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)
4. Etični in pravni vidiki
5. Drugi raziskovalni rezultati
6. Finančna sredstva

Uporabljene kratice:

- ADP – Arhiv družboslovnih podatkov
- GDPR – Splošna uredba o varstvu podatkov
- IT – informacijska tehnologija
- RO – raziskovalna organizacija
- ZVDAGA – Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih
- ZVOP-2 – Zakon o varstvu osebnih podatkov

Navodilo za izpolnjevanje

Obrazec izpolnite tako, da vsebino vnašate v celice v skrajnem desnem stolpcu oz. tam označite eno od ponujenih možnosti. V teh celicah so sedaj v sivi barvi pisave navedeni razlage oz. navodila za vnos ustreznih podatkov in opisov. To pomožno besedilo lahko po vnosu vsebine izbrišete.

0	Splošne informacije	
0.1	Šifra projekta	J6-70232
0.2	Naziv projekta	Divjad v mejnih regijah
0.3	Šifra vodje projekta	30648
0.4	Ime in priimek vodje projekta	Miha Kozorog
0.5	Ime in priimek osebe, ki je v RO zadolžena za podporo pri ravnanju z raziskovalnimi podatki	Miha Peče
0.6	Interna pravila RO za ravnanje z raziskovalnimi podatki	Upoštevamo zakonske akte: Uredba o izvajanju znanstvenoraziskovalnega dela in Splošni akt o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spreminjanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti ARIS.
0.7	Verzija NRRP	1.0
1	Povzetek in opis raziskovalnih podatkov	
1.1	Ali boste pri projektu ponovno uporabili že obstoječe podatke predhodnih raziskav?	☐ Da ☐ Ne Raziskava je etnografska, temelji na pridobivanju podatkov »iz prve roke« na terenu, tj. s sodelovanjem raziskovalca in soudeleženih v raziskavi. OPOMBA: V dokumentu uporabljamo moško slovnično obliko, ki je uporabljena kot nevtralna in velja enakovredno za vse spole.
1.2	Katere vrste podatkov boste ustvarili oz. ponovno uporabili in v katerih formatih bodo shranjeni?	Ustvarili bomo besedilne podatke: 1. etnografske beležke in dnevniški opisi (te zapiske ustvari raziskovalec za lastno uporabo, tj. uporabljajo se kot pomagalo za spominjanje in povezovanje opažanj s terena); 2. ustni viri, tj. posnete in izpisane (transkribirane) izjave raziskovanih akterjev. Podatki bodo shranjeni: 1. etnografske beležke in opisi v terenskem dnevniku na papirju ali v formatu DOCX; 2. zvočni posnetki pogovorov z raziskovanimi akterji v formatu MP3; 3. transkribirane izjave sogovornikov v formatu DOCX. OPOMBA: V skladu z epistemološkimi temelji etnologije ter socialne in kulturne antropologije v projektu ne govorimo o podatkih, temveč o etnografskem gradivu, ki zajema celoto vseh zgoraj naštetih besedil, kot tudi raziskovalčevo intimno poznavanje soudeleženih v raziskavi,

		njihovih praks in njihovega življenjskega okolja. Etnografsko gradivo razumemo kot nedeljivo celoto raznovrstnih gradiv, ki so rezultat sodelovanja raziskovalca in soudeleženi v raziskavi. Etnografija je umeščena vednost, integralni del etnografskega gradiva pa je proces njegove produkcije. Etnografija zato ne more biti reducirana na gole podatke, tj. na merljive in ponovljive objekte. Vrednost etnografske raziskave je prav v njeni neponovljivosti. Primerjave, ocene kakovosti in reinterpretacije nastajajo na osnovi objavljenih del in ne na ravni podatkov.
1.3	Kakšen je namen ustvarjanja, zbiranja oz. ponovne uporabe podatkov in njihova povezava s cilji projekta?	Cilj projekta je etnografsko opisati, analizirati in teoretizirati odnose med različnimi profesionalnimi ali ekspertnimi skupinami ljudi (kmetje, lovci, naravovarstveniki), ki se porajajo ob stikih oz. konfliktih z divjadjo v obmejnih krajih Slovenije in soseščine. Etnografsko ustvarjanje etnografskega gradiva je namenjeno enkratnemu, neponovljivemu uvidu v določene življenjske in družbene situacije. S soudeležbo v vsakdanjiku in konkretnih okoljih akterjev želimo proizvesti etnografsko gradivo, s katerim bomo lahko analizirali v projektu obravnavane odnose. Ponovna uporaba etnografskega gradiva je predvidena le s strani posameznega raziskovalca, ki je to gradivo ustvaril.
1.4	Kakšna je pričakovana velikost podatkov, ki jih nameravate ustvariti oz. ponovno uporabiti?	☐ 0–10 GB ☐ 10–100 GB ☐ 100–1000 GB ☐ >1000 GB
2	Shranjevanje in varnostno kopiranje podatkov	
2.1	Kje bodo podatki med izvajanjem projekta shranjeni in varnostno kopirani?	Podatki bodo shranjeni na datotečnem strežniku RO, in sicer s samodejnim varnostnim kopiranjem, za katerega skrbi notranja IT služba.
2.2	Kako boste izbrali podatke za dolgoročno hrambo?	Za dolgoročno hrambo bodo raziskovalci transkribirali segmente zvočno posnetih pogovorov s soudeleženci v raziskavi. Transkribirani bodo le segmenti, ki bodo uporabljeni v znanstvenih razpravah. Takšna raziskovalna praksa je običajna na področju etnologije in antropologije.
2.3	Ali bodo podatki shranjeni v zaupanja vrednem repozitoriju?	☐ Da ☐ Ne Transkribirane izjave se bodo hranile v zaupanja vrednem repozitoriju. Preostalo gradivo bo v skladu s konvencijami v etnologiji in antropologiji shranjeno pri posameznem raziskovalcu (etnografski

		zapiski in dnevnik) in – po dogovoru (selekcioniirano) – na RO (avdio posnetki).
3.	Zagotovitev podatkov na način FAIR	
3.1	Zagotavljanje najdljivosti podatkov (F)	
3.1.1	Ali bodo podatki označeni s trajnim identifikatorjem (PID)?	☐ Da ☐ Ne Podatki v repozitoriju bodo vpisani v Cobiss.
3.1.2	Kateri metapodatki bodo ustvarjeni in kateri metapodatkovni standardi bodo pri tem upoštevani?	Ustvarjeni in javno objavljeni bodo metapodatki o vsebini transkribiranega segmenta pogovora s sogovorniki. Metapodatki bodo vključevali ključne besede in kratek povzetek vsebine pogovora.
3.1.3	Ali bodo metapodatki vsebovali ključne besede za izboljšanje najdljivosti in možnosti ponovne uporabe?	☐ Da ☐ Ne Ključne besede bodo odražale vsebino transkribiranega pogovora.
3.2	Zagotavljanje dostopnosti podatkov (A)	
3.2.1	Ali bodo vsi podatki odprto dostopni?	☐ Da ☐ Ne Komisija za etiko ZRC SAZU je 10. 3. 2026 potrdila etični načrt projekta, v katerem utemeljujemo, zakaj prosto odprti podatki iz tega projekta iz etičnih razlogov ne pridejo v poštev. Na kratko ponovimo, zakaj podatki ne bodo odprti: Ker bo raziskava potekala v vaseh z majhnim številom prebivalcev in še posebej majhnim številom predstavnikov skupin, ki so v središču raziskave (kmetje, lovci, naravovarstveniki) in ker bomo zbirali podatke o vsakdanjem življenju konkretnih ljudi, ocenjujemo, da obstaja velika možnost, da bi sodelujoči v raziskavi lahko prepoznali drug drugega (ali da bi jih prepoznala tretja oseba). Ocenjujemo, da zbiramo občutljive podatke, ker beležimo življenjske zgodbe posameznikov in njihove osebne presoje drugih akterjev ter mnenja o odnosih med različnimi akterji. Raziskovalci, ki uporabljamo etnografsko metodo, delamo na temelju osebnega zaupanja ljudi, s katerimi etnografsko sodelujemo, zato bi razkritje identitete oseb, ki so z nami delila osebna mnenja, lahko te osebe postavilo v neugoden položaj. S tem bi se tudi porušilo njihovo zaupanje do raziskovalcev (ne le nas, temveč tudi drugih raziskovalcev, ki bodo v bodoče opravljali podobne raziskave). Zato je temeljno etično načelo etnologije in socialno-kulturne antropologije zavarovati identiteto

		sogovornikov v največji možni meri. Zato bomo javno objavili le metapodatke, kot to dopušča načelo odprte znanosti.
3.2.2	Kdaj bodo podatki odprto dostopni in za koliko časa?	Odprto dostopni bodo metapodatki, in sicer v zaključni fazi projekta ali pred objavo znanstvenega članka med trajanjem projekta. Zaključno verzijo metapodatkov bomo uredili v zadnjem polletju. Glede umika embarga na transkribirane segmente pogovorov, ki se bodo hranili v repozitoriju, se bodo za gradivo, ki ga bodo proizvedli, odločali posamezni raziskovalci sami, pri čemer bodo sledili nastajajočim konvencijam in dogovorom v matični disciplini, tj. v etnologiji in socialno-kulturni antropologiji.
3.2.3	Na kakšen način bo v primeru omejitev pri uporabi omogočen dostop do podatkov med izvajanjem projekta in po njegovem zaključku?	Dostop do podatkov bo omogočen na osnovi utemeljene prošnje drugega raziskovalca ali tretje osebe, in sicer po presoji raziskovalca, ki bo določeno etnografsko gradivo ustvaril. Dostop do gradiva v repozitoriju bo omogočen na daljavo z avtentikacijo, dostop do preostalega gradiva pa v dogovoru z raziskovalcem ali z RO, kjer se bodo hranila avdio gradiva.
3.2.4	Ali bo za dostop do podatkov oz. njihovo branje potrebna dodatna dokumentacija oz. informacija o ustrezni programski opremi?	☐ Da ☐ Ne
3.3	Zagotavljanje interoperabilnosti podatkov (I)	
3.3.1	Katere geslovnike oz. šifrante boste uporabili pri pripravi podatkov in metapodatkov?	Uporabili bomo konvencionalni način šifriranja na področju etnologije in socialno-kulturne antropologije. Na primer: če bo raziskovalčev pogovor s kmetom tekel o kozjereji in težavah s šakali, bomo takšen pogovor opremili s ključnimi besedami 'kmetje', 'reja drobnice', 'konflikti z zvermi', 'šakali'.
3.3.2	Ali boste primorani uporabiti manj poznane ali lastne geslovnike oz. šifrante?	☐ Da ☐ Ne
3.4	Zagotavljanje ponovne uporabe podatkov (R)	
3.4.1	Na kakšen način boste zagotovili dokumentacijo, potrebno za	Dokumentacija ni potrebna.

	ponovno uporabo podatkov?	
3.4.2	Ali bodo vaši podatki javno dostopni in licencirani v skladu z odprto licenco CC0, da bo s tem omogočena čim širša ponovna uporaba?	☐ Da ☐ Ne Javno dostopni in licencirani z odprto licenco bodo metapodatki.
3.4.3	Kakšne postopke zagotavljanja kakovosti podatkov boste uporabili?	Uporabili bomo konvencionalne postopke v etnoloških in socialno-kulturno antropoloških raziskavah, tj. preverjanje podatkov pri sogovornikih na terenu in recenzentsko branje ob objavah.
4.	Etični in pravni vidiki	
4.1	Ali obstajajo etična ali pravna vprašanja, ki bi lahko vplivala na deljenje podatkov?	☐ Da ☐ Ne Sledimo etičnim standardom antropološke in etnološke discipline, ki poudarja največjo previdnost pri deljenju podatkov o ljudeh, s katerimi raziskovalci etnografsko sodelujemo. Takšne standarde poudarjata tudi dve mednarodni antropološki združenji, EASA in SIEF, ter priporočila Evropske komisije glede etike v etnografskih raziskavah: https://easaonline.org/wp-content/uploads/2025/06/EASA-statement-on-data-governance.pdf https://www.siefhome.org/downloads/publications/statements/SIEF-Statement-Data-Management.pdf https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/guidance/research-ethics-in-ethnography-anthropology_he_en.pdf
4.2	Ali boste med izvajanjem projekta obdelovali oz. hranili osebne podatke?	☐ Da ☐ Ne Raziskovalec bo z informiranim soglasjem, ki ga je 10. 3. 2026 odobrila Etična komisija ZRC SAZU (na matični RO), sogovornike podrobno informiral o raziskavi, načinu pridobivanja in hranjenja podatkov, zagotavljanju zaupnosti in morebitnih tveganjih. S podatki bomo ravnali v skladu z GDPR in ZVOP-2. V znanstvenih in drugih objavah osebni podatki ne bodo objavljeni, različni potencialni identifikatorji sogovornikov pa bodo skrbno psevdoanonimizirani v skladu s konvencijami etnološke in antropološke discipline.

4.3	Ali bodo med projektom ustvarjene oz. ponovno uporabljene posebne vrste osebnih podatkov?	☐ Da ☐ Ne
4.4	Kako boste uredili lastništvo avtorskih pravic in pravic intelektualne lastnine podatkov, ki jih boste ustvarili ali ponovno uporabili?	Vsi podatki, ki bodo odprto dostopni (metapodatki, objavljeni znanstveni prispevki, medijsko komuniciranje), bodo dostopni brez omejitev (odprta licenca, CCBY).
5.	Drugi raziskovalni rezultati	
5.1	Ali boste poleg podatkov ustvarili ali ponovno uporabili tudi druge raziskovalne rezultate?	☐ Da ☐ Ne V etnografskih raziskavah je osebna izkušnja raziskovalca, ki je ne moremo pretvoriti v podatek, temeljna za interpretacijo etnografskih gradiv.
6.	Finančna sredstva	
6.1	Kakšni bodo stroški ravnanja s podatki in drugimi rezultati projekta po načelih FAIR in kako bodo kriti?	Najvišji strošek ravnanja s podatki v etnografskih raziskavah predstavlja transkribiranje zvočno posnetih pogovorov. Ker je čas trajanja transkripcijskega dela približno 5-kratnik dolžine posnetka, to delo opravljajo zunanji sodelavci projekta (pod pogodbeno zavezo molčečnosti). Cena transkripcije je okoli 1 € (bruto) na minuto posnetka. Če bi želeli posneto gradivo transkribirati v celoti, bi to pomenilo precej visok znesek – ob predpostavki, da projekt vključuje 9 raziskovalcev in da vsak od njih ustvari vsaj 10 posnetkov v dolžini vsaj ene ure ($9 \times 10 \times 60 \text{ min.} / \text{€} = 5.400,00 \text{ €}$). Zato bomo transkribirali le izbrane segmente; ocenjujemo, da v vrednosti do 3.000 €. K zgornjemu znesku pa je treba prišteti še delo raziskovalca, ki mora pregledati transkripcije, ustvariti metapodatke in objaviti v repozitoriju, ter delo IT strokovnjakov na RO, ki skrbijo za varno hrambo podatkov, ki jih hrani RO.
6.2	Kdo bo odgovorna oseba za ravnanje z raziskovalnimi podatki pri projektu?	Vodja projekta, Miha Kozorog.

Uporabljeni viri:

- *Anotirana predloga načrta za ravnanje s raziskovalnimi podatki za projekte Obzorja Evropa*. CTK UL. Dostopno na: <https://dirrosdata.ctl.uni-lj.si/raziskovalni-podatki/nacrt-ravnanja-z-raziskovalnimi-podatki/>.
- Bezjak, Sonja (ur.) (2024). *Spoznaj FAIR: Priročnik o odprti znanosti v Sloveniji*. Univerza na Primorskem. Dostopno na: <https://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-293-328-9.pdf>.
- *Horizon Europe Data management plan template*. Dostopno na: <https://www.openaire.eu/images/Guides/HORIZON EUROPE Data-Management-Plan-Template.pdf>.
- *NWO Template Data management plan*. Dostopno na: <https://www.nwo.nl/en/research-data-management>.

Verzija dokumenta: 1.0

Številka:

Datum: 12. 3. 2026